

**Folketingets Klima-, energi- og bygningsudvalg
Folketingets Miljøudvalg**

**Klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard
Miljøminister Ida Auken**

24. oktober 2011

Kære politikere

Jeg tillader mig hermed at fremsende en række forslag fra Danmarks Vindmølleforening til den kommende energipolitiske aftale.

I Danmark er der tradition for brede energipolitiske aftaler. Det giver troværdighed og stabilitet som er det nødvendige grundlag for langsigtet planlægning og store investeringer. Vi håber det vil være muligt at etablere en aftale om en langsigtet og robust ramme for energipolitikken, gerne med en energiplan rækkende mindst til 2020.

Vindmøller placeret på land er den billigste form for VE-baseret elproduktion. Der er brug for mange typer af VE-teknologier, men i en anstrengt økonomisk situation er det vigtigt, at omkostningseffektivitet og fornuftig samfundsøkonomi bliver en afgørende parameter i den nye energipolitiske aftale. Vi anbefaler derfor at der frem mod 2020 fastlægges ambitiøse og klare mål for udbygningen med vindkraft og herunder specifikke måltal for landbaserede vindmøller og vindmøller på havet.

Kommunerne har i den seneste opdatering af kommuneplanerne udpeget en lang række mulige nye vindmølleområder. Det giver et godt grundlag for en fortsat og langsigtet vindmølleplanlægning.

Der er plads nok til de nye vindmøller, også med den nødvendige store hensyntagen til naboer og natur. Faktisk vil der samlet set blive betydeligt færre vindmøller i det danske landskab i takt med at de gamle vindmøller udtjenes og erstattes af nye og mere effektive vindmøller.

Desværre har en del af den seneste tids offentlige debat om vindmøller i nogle enkelte kommuner været præget af usaglige og udokumenterede udsagn om virkningen af nye vindmøller. Kommunernes politikere er tæt på borgerne og følsomme over for indsigelser. Samtidigt har kommunerne et medansvar for udviklingen af et bæredygtigt energisystem, hvor vindmøller er en nødvendig del af infrastrukturen.

Ellemarksvej 47
8000 Århus C

Telefon 8611 2600
Telefax 8611 2700

info@dkvind.dk
www.dkvind.dk

Giro 6 33 79 10
CVR. 88 46 85 11

Det er vores indtryk, at langt de fleste kommuner arbejder sagligt og professionelt med vindmølleplanlægningen, men ikke desto mindre er der behov for at understøtte det faglige og langsigtede planlægningsarbejde i kommunerne. Dette er baggrunden for at vi anbefaler at Naturstyrelsens Vindmøllesekretariat kan fortsætte sit arbejde.

Vi foreslår sekretariatets arbejdsområde udvidet til også at omfatte mere generelt informationsarbejde om vindkraft i samarbejde med Energinet.dk.

For at sikre et bredt lokalt engagement i de nye vindmølleprojekter er det vigtigt at den nye køberetsordning under VE-loven styrkes og præciseres således, at det lokale medejerskab i nye vindmøller kan udbygges.

En anden af VE-lovens nye ordninger, nemlig den såkaldte værditabsordning bidrager derimod ikke til noget godt. Det er vores vurdering at ordningen tværtimod mistænkeliggør en ellers efterspurgt grøn teknologi.

I Energistyrelsens evaluering konkluderes, at det ikke er muligt at fastslå i hvilket omfang ordningen selvstændigt har fremmet vindmølleopstillingen. Ordningen bør afskaffes, hvilket i øvrigt er et synspunkt som deles af hele energibranchen.

Disse forslag og flere andre er nærmere beskrevet i vedlagte notat. Vi uddyber naturligvis meget gerne.

Omlægningen til vedvarende energi forudsætter også beslutninger på andre politikområder end det snævert energipolitiske.

Afgiftssystemet bør ændres således at det ikke som i dag modvirker omstillingen til VE, men fremmer den. En mulighed er lavere afgifter på el, særligt den grønne el, og højere afgifter på fossile brændsler.

Den samfundsøkonomiske diskonteringsrente bør sættes ned.

En høj diskonteringsrente fastsat på et forældet grundlag undervurderer gevinsterne ved langsigtede energiinvesteringer

Sådanne tværsektorielle tiltag såvel som forslaget i det nye regeringsgrundlag om en klimalov vil understøtte en langsigtet og ambitiøs energiplan.

Danmarks Vindmølleforening har gennem mange års arbejde i energibranchen og et meget bredt medlemsgrundlag opsamlet væsentlige erfaringer og kompetencer.

Dem stiller vi gerne til rådighed for arbejdet med den energipolitiske aftale.

Med venlig hilsen

Asbjørn Bjerre

Danmarks Vindmølleforening anbefaler, at følgende vindkraftpolitiske initiativer indgår i en ny energipolitisk aftale:

1. Konkrete og langsigtede måltal

Klare landspolitiske udmeldinger om mål og delmål er nødvendige for at sikre ro og kvalitet i kommunernes planlægning, stabilitet og dermed billiggørelse af Energinet.dk's planlægning og tillid hos investorerne.

Mindst 50 % af elforbruget i 2020 skal dækkes med vind.

Det kan realiseres med udbygning af landvindmøller – som er den billigste form for VE-baseret elproduktion – suppleret med nye havmøller ved Kriegers Flak, en efterfølgende ny stor havmøllepark og kystnære møller.

Kapacitet og vinddækning	2011	2020
Land, MW	ca. 2900	3250
Hav, MW	868	2150
Kystnær, MW		400
Kapacitet i alt MW	3768	5800
Vinddækning, %	ca. 25	50

Baseret på beregningerne i "Energistrategi 2050", jf. vedlagte notat.

Den nye landbaserede kapacitet svarer til en nettoforøgelse fra i dag på ca. 350 MW og erstatning af udtjent kapacitet med ca. 1300 nye MW.

Den nødvendige udbygning på land betyder at der i perioden 2012-20 rejses nye møller svarende til en kapacitet på årligt 240 MW.

Med en gennemsnitlig levetid på 20 år vil der i samme periode blive nedtaget over 3.000 ældre vindmøller.

Målet for udnyttelse af landbaseret vindkraft frem mod 2020 skal derfor være mindst 3.250 MW. Den nødvendige udbygning og kommunernes planlægning vurderes løbende.

2. Stabile afregningsforhold. Sikkerhed for investeringsøkonomien.

Et stort flertal i Folketinget har gennem det seneste år meldt ud, at der ikke ændres på den gældende lovgivning om pristillæg til vindmøller på land før tidligst i 2014.

Da planlægning af vindmøller er en proces, der tager flere år, er det vigtigt med en snarlig afklaring af afregningen fra 2014 og fremad, således at investorerne kender de fremtidige afregningsforhold. Der bør således udvikles en langtidsholdbar model for pristillæg for møller på land.

Der er også brug for en hurtig afklaring af afregningsforholdene for kystnære mindre havmøllegrupper. Den indledende planlægning for en række projekter for kystnære møller er allerede igangsat med stort lokalt engagement fra kommuner, elselskaber og lokale møllelav.

I den forbindelse bør en model for lokalt medejerskab / køberet for befolkningen i nærliggende kommuner besluttes.

Det præciseres at kommuner med naboskab til kystnære møller ikke kan undlade at planlægge for møller på land.

Endelig anbefales det at udarbejde en gennemtænkt udbudsmodel for kommende store havmølleparker.

3. **Forbedringer af VE-loven**

Det er nødvendigt med en meget kraftig præcisering af rammerne for køberetsordningen, således at den kan fungere i henhold til de politiske intentioner med ordningen og give bedre muligheder for lokal opbakning gennem lokalt ansvar og ejerskab.

Værditabsordningen, som fra sin fødsel var unødvendig, ulogisk og urimelig – og oven i det et lovgivningsmæssigt misfoster – bør afskaffes. Ordningen skader mere end den gavner. Vindmøller er en vigtig og nødvendig del af infrastrukturen i et nyt grønt energisystem og skal ikke have negativ særbehandling i forhold til andre tekniske anlæg.

De ønskede afstands- og støjkrav i forhold til naboer bør ligesom ved alle andre typer anlæg fastlægges gennem miljølovgivning og planlægning, hvor det er Folketinget der her som på andre områder tager ansvar for og beslutter nødvendige rimelige tålegrænser for naboer.

Hvis ordningen ikke afskaffes bør den som minimum indskrænkes og præciseres.

Puljen til garantiordningen til støtte for lokale initiativgrupper bør hæves. Halvdelen af det nuværende garantibeløb er allerede nu i arbejde og en sikring af, at garantiordningen også kan virke de næste år er en relativ gratis foranstaltning.

Rammerne for den grønne ordning strammes, således at midlerne overvejende anvendes til helt lokale energi- og miljørelaterede formål.

4. **Indpasning af vindkraft i energisystemet**

Sideløbende med vindkraftudbygningen skal der ske en indpasning af vindkraft i energisystemet, således at vindkraften kan anvendes fornuftigt både af hensyn til samfundsøkonomien og således at forbrugerne får billigst muligt el og energi. Rettidig indpasning er desuden forudsætningen for en stabil markedssituation for vindmøllestrøm, hvilket er vigtigt for private investeringer i vindkraft.

Både markedsmulighederne med robuste transmissionslinjer og udlandsforbindelser og de indenlandske reguleringsværktøjer udbygges.

Et North Sea Offshore Grid med transmissionsforbindelser til vore nabolande rundt om Nordsøen skal etableres. Da planlægning og etablering af sådanne transmissionsforbindelser er en kompliceret og tidskrævende proces bør Energinet.dk's indsats på dette område prioriteres højt.

På det indenlandske område skal både markedsvirkningen og lovgivningsmæssige styringsværktøjer styrkes således at indpasning optimeres.

Der skal tages beslutning om samspillet mellem energianvendelsen i el-, varme- og transportsektoren. Herved etableres fleksibilitet i samspillet mellem forbrug og produktion.

Udvikling af smart-grid modeller, brug af intelligente elmålere, flere varmepumper og elbiler kan - udover at sikre Danmarks energiforsyningsikkerhed - sammen med de danske indpasningserfaringer blive en ny dansk eksportmulighed.

Generelt skal Energinet.dk's systemudvikling og indpasningsinitiativer prioriteres og have kraftig politisk opbakning.

5. **Undersøgelse af nye placeringsmuligheder og videreførelse af Vindmøllesekretariatet.**

Der bliver brug for meget ny vindkraft både på land og hav de kommende år. Der er derfor behov for at revurdere planlægningsanbefalinger og placeringsmuligheder. Sideløbende med den nuværende planlægning skal nye og mere fleksible placeringsmuligheder undersøges. En tværgående arbejdsgruppe under Naturstyrelsen er udpeget, men har endnu ikke igangsat arbejdet. Dette bør ske snarest. Det skal understreges, at der ikke lægges op til at ændre planloven og at kommunernes nuværende og fortsatte vindmølleplanlægning er uhyre vigtig for den kommende energiforsyning.

Kommunernes hidtidige arbejde med nye vindmølleplaner har fået god støtte fra Vindmøllesekretariatet under Miljøministeriet.

Vindmølleplanlægning er en langsigtet og fortløbende proces, som bør understøttes ved bl.a. fortsatte bevillinger til Vindmøllesekretariatet.

6. **Statslig information om vindkraft**

Der er behov for at regering og folketing bruger kræfter på en informationsindsats om den vindkraftudbygning, der er nødvendig for at omstille fra fossile brændsler til vedvarende energi.

Nye vindmøller er nødvendig infrastruktur og vindkraftudbygningen bør derfor understøttes ved etablering af en central saglig informationsvirksomhed. Den statslige informationsvirksomhed er i dag stort set ikke-eksisterende og det giver alt for let spil for usaglige skræmmekampagner fra vindmøllemodstandere.

Vi foreslår en ny offentlig informationsvirksomhed opbygget i et samarbejde mellem Energistyrelsen, Energinet.dk, Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen og Miljøministeriets vindmøllesekretariat (rejseholdet) med udgangspunkt i et nyt informationssekretariat placeret hos Energinet.dk.

Som et led i denne informationsvirksomhed skal Energinet.dk's Front Office, der allerede har opgaven med at administrere og informere om VE-lovens fire ordninger, have som opgave – og have ressourcer til – i samarbejde med kommunerne aktivt at informere om køberetsordningen og VE-lovgivningen, hvor nye vindmølleplaceringer er under forberedelse.

Udbygningsbehov for vindkraft for at nå 50 pct. vindkraft i 2020

Dato: 20-10-2011

Vindkraft kan udgøre 50 pct. af elforbruget i 2020 med yderligere 350 MW landvind og 300 MW offshore vindkraft i forhold til Energistrategi 2050

SRSF-regeringen har fastsat, at vindkraft skal udgøre 50 pct. af elforbruget i 2050. Dette er en stigning på 2 TWh vindkraftproduceret el svarende til yderligere ca. 6 pct.-point i forhold til den tidligere regerings mål i Energistrategi 2050¹.

De 2 TWh kan dækkes ind ved, udover de specificerede antal MW i Energistrategi 2050, at udbygge med:

- 350 MW vindkraftværker på land, bidrag 0,8 TWh
- 300 MW vindkraftværker på havet, bidrag 1,2 TWh

Udbygningen på land skal ske løbende henover perioden frem til og med 2020.

Denne udbygning understreger behovet for at det igangsatte udvalgsarbejde under Naturstyrelsen fortsætter. Udvalget skal fokusere på at give kommunerne så fleksible planlægningsværktøjer som muligt, og anbefalingerne fra udvalget bør understøttes med en klar landspolitisk udmelding om det samlede potentiale for landvind.

¹ I Energistrategi 2050 er vindandelen opgjort til 42 pct. af et elforbrug på 38 TWh i 2020 med en vindkraftproduktion på 16 TWh. I Energistyrelsens seneste fremskrivning fra april 2011 er elforbruget i 2020 estimeret til 36 TWh, hvormed at vindproduktionen på 16 TWh vil udgøre ca. 44 pct.

Udbygningen på havet bør ske ved gennemførslen af et udbud i løbet af 2012, hvor der udbygdes:

- 600 MW på Kriegers Flak med mulighed for nettilslutning fra 1. jan. 2016
- 600 MW på Horns Rev 3-5 med mulighed for nettilslutning fra 1. jan. 2018
- 300 ud af de 400 MW kystnære mølleparker som almindelige produktionsanlæg til løbende udbygning over hele perioden.

De sidste 100 ud af de 400 MW kystnære mølleparker skal udbygdes via en pulje, som skal støtte teknologidemonstrerende projekter med fokus på afprøvning af teknologier og løsninger, der kan bidrage til reduktion af Cost of Energy på vindmøller, herunder kommende storskala offshoreparker.

Udbuddet af 600 MW på Horns Rev 3-5 og ikke de angivne 300 MW skyldes, at der er betydelige stordriftsfordele at hente ved udbygningen af offshoreparker². For at opnå målopfyldelsen på de 50 pct. vindkraft skal de 300 MW være nettilsluttet inden udgangen af 2020, mens de øvrige 300 MW kan blive tilsluttet derefter.

Tabel 1: Samlet udbygning³

I MW	2011	Udbygning til 50 pct. vind	Energistrategi 2050
Landmøller	2.900	3.250	2.900
Kystnære møller	0	400	400
Offshore møller	868	2.150	1.850
I alt	3.768	5.800	5.150
Vindandel	25 pct.	50 pct.	44 pct.

² Deloitte anslår i "Analyse vedrørende fremme af konkurrence ved etablering af store havmølleparker i Danmark" 2010, at der er ca. 20 pct. at spare på etableringsomkostningerne, hvis der udbygdes 1 x 600 MW frem for 3 x 200 MW. Horns Rev 3-5 er den billigste offshorepark i den opdaterede havmøllehandlingsplan fra 2011.

³ Estimeringen af hhv. 350 MW på land og 300 MW på havet er baseret på Energistyrelsens beregninger i bilaget til Energistrategi 2050.